

По какъв начин селскостопанската политика на ЕС ще спомогне в този преход?

Земеделските стопани избират къде биха продавали продуктите си: на пазара на храни, фуражи или енергия. Тъй като задължението на ЕС да удвои употребата на възобновяема енергия до 2020 г. създава усилено търсене на биомаса, съществува голяма вероятност пазарът на енергия да придобие по-голямо значение.

В рамките на селскостопанската политика на ЕС беше укрепено подпомагането на производството и употребата на биоенергия в селските райони: възобновяемата енергия и изменението в климата са приоритети, за които ЕС значително увеличи наличните финансови ресурси.

Подпомагането на възобновяемата енергия може да се извършва под различни форми — от инвестиции в материални активи до такива в човешки капитал (като обучение). Ето няколко примера за подобни проекти, подпомогани с финансиране от ЕС (чрез програми за развитие на селските райони):

- изграждане на съоръжения за производство на биогаз;
- засаждане на дървета с цел създаване на горички от бързооборотни фиданки;
- монтиране на отоплителни системи, захранвани от слама, дървени пелети или дървесина с ниска стойност;
- засаждане на многогодишни тревисти култури за производство на енергия;
- пресоване на маслодайни семена в стопанството и използване на чисто растително масло като гориво за селскостопанските машини.

В допълнение ЕС насърчава държавите-членки да използват по устойчив начин повече дървесен материал от горите и да направят употребата на дървесината по-ефикасна.

© iStockphoto

Биоенергията наистина ли е устойчива?

Виждаме тревожни репортажи за опожарени тропически дъждовни гори, унищожени местообитания на дивата флора и фауна и неустойчиво интензивни селскостопански практики — това са само няколко от често споменаваните опасения. А освен че дават гласност на подобни екологични притеснения, много хора питат:

- производството на биоенергия ще повиши ли цените на храните, водейки до глад?
- отглеждането на повече захарна тръстика (за производство на етанол) ще принуди ли повече работници да работят при лоши условия?
- повишеното търсене на земя ще принуди ли местните жители да напуснат домовете си?

Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“

<http://ec.europa.eu/agriculture/>

<http://bookshop.europa.eu/>

© Европейски съюз, 2010 г.

Настоящият текст е публикуван единствено с информационна цел и няма правнообвързващ характер

Без никакво съмнение растящото търсене в световен план на редица стоки — не само на енергия, но и храна, фураж и суровини — ще окаже натиск върху необработените земи и някои социални групи. Поради тази причина ЕС изисква биогоривата да са устойчиви. Крайната цел е да се гарантира, че когато в ЕС се използва биомаса за производство на енергия с подкрепата на държавите-членки, това няма да нанесе вреда на околната среда, да застраши усилията за смекчаване на изменението на климата или да доведе до отрицателни социални последици.

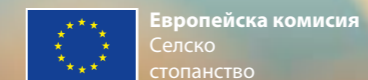
Ако се използва разумно, биоенергията ще ни помогне да си осигурим екологични енергийни източници. Поради тази причина ЕС силно приветства производството и употребата на устойчива биоенергия.

КЕ-31-09-150-86-D

Снимки на корицата и на гърба: © iStockphoto

Да си осигурим екологични енергийни източници Ролята на биоенергията от лесовъдството и селското стопанство

Какво е биоенергия?

Биоенергията представлява енергия, извличана от биомаса: развивайки се, растенията поглъщат слънчева светлина и въглероден диоксид и съхраняват енергия в органичната материя, която изграждат. С други думи, растенията складираат слънчева енергия за нас. Когато биомасата, използвана за енергия, се възстановява чрез непрекъснат растеж или пресаждане, тя може да се счита за *възобновяем* източник на енергия.

Биоенергията се добива от лесовъдството, селското стопанство и органичните отпадъци. Можем да отопляваме домовете си с дървесина, да караме колите си с биогорива, а биогазът от инсталациите, които използват органичния компонент на отпадъците (биоотпадъците), може да се използва за производство на електричество и отопление.

Защо възобновяемата енергия е важна за бъдещето ни?

- Възобновяемата енергия играе важна роля в борбата с изменението в климата, защото спомага за намаляване на емисиите на парниковите газове.
  - Възобновяемата енергия също така ни прави по-малко зависими от вноса на енергия от изкопаеми горива.
  - Преминването към по-екологична енергия създава работни места и повишава икономическия ръст в ЕС.
- Поради тези причини ЕС се ангажира да увеличи до 20 % дяла на енергийното си потребление от възобновяеми

източници до 2020 г. Това е около два пъти повече от дяла в момента.

В много случаи биомасата намира най-добро приложение в местните системи за снабдяване с и потребление на енергия. Поради това целта на ЕС за производство на възобновяема енергия е добре дошла за селските райони на ЕС: тя стимулира създаването на работни места, новаторството, възможностите за бизнес и просперитет по тези места.

Защо не можем без биоенергия?

Биоенергията несъмнено е най-важният вид възобновяема енергия в ЕС: понастоящем тя представлява две трети от цялата възобновяема енергия в ЕС. Биоенергията носи много предимства. Тя е:

- **конкурентоспособна:** основните източници на биомаса за биоотопление са сравнително евтини в сравнение с източниците на енергия от изкопаеми горива;
- **винаги налична:** за разлика от слънчевата и вятърната енергия, нейното предимство е, че може да се произвежда непрекъснато, тъй като по-голямата част от изходната суровина може да се съхранява;

- **удобна:** биоенергията може да удовлетвори променливото сезонно търсене (например, много домакинства складираат дървен материал за отопление през зимата); и
- **готова за употреба:** за настоящия автомобилен парк биогоривата са единствената алтернатива на изкопаемите горива.

Заради това биоенергията ще изиграе важна роля в постигането на целта на ЕС за 20 % потребление на възобновяема енергия до 2020 г.

Има ли достатъчно биомаса в наличност?

Да — съществуват много потенциални източници на биоенергия, които в момента не се използват достатъчно, например:

- Поради своето естество дърветата в европейските гори растат всяка година, но само две трети от прираста се събират от човека.
- По-малко от една десета от животинския тор, произвеждан от селското стопанство в Европа, се използва за създаване на биогаз.
- Част от тези остатъчни органични вещества от лесовъдството, селското стопанство или управлението на ландшафта, които просто се оставят да изгният, могат да се използват за биоенергия.
- Селскостопанската угар може бъде включена в производствения цикъл, а не толкова производителните земеделски земи могат да бъдат засадени с дървета.
- Земеделските стопани могат или да продават по-традиционни култури на пазара на енергия, или да отглеждат растения, предназначени за производство на енергия, например тревисти култури.

Проучванията показват, че употребата на биоенергия в ЕС може да се увеличи с между два и три пъти, без да се навреди на околната среда и без да се намалява производството на храни, фуражи и суровини.

С други думи: секторът на лесовъдството и селското стопанство в ЕС заедно с повишената употреба на биоотпадъци, използвани за енергия, ще обхване по-голямата част от задължението за 20 % възобновяема енергия. Това е голямо предизвикателство, но и изключителна възможност за селските райони в Европа.